

Ciste na dojka

Upute ženama kojima je postavljena dijagnoza ciste na dojki

Liječnik je pronašao da imate cistu na dojki.

Ciste su mjehuri u tkivu dojke, slični plikovima, u kojima se nalazi tekućina. Većinom ciste brzo narastu, a nakon toga ostaju iste veličine. U rjeđim slučajevima ciste se smanjuju ili nastave i dalje rasti. Ciste su često premale da bi se mogle opipati. Cista, na ultrazvuku, izgleda kao okrugli oblik s jasno izraženim obrisom. Veće ciste se mogu napipati u tkivu dojke. One mogu biti tvrde ili mekane. Žene često imaju više cisti u isto vrijeme.

Ciste nisu štetne ni opasne, ali ponekad znaju biti neprijatne ili bolne. Žene često primijete da im ciste postanu osjetljivije ili veće pred menstruaciju. Pritisak na ciste može također izazvati osjetljivost i bol.

Ne zna se što izaziva ciste. Znamo da se one često pojavljuju bez obzira na dob žene. Ciste su osobito česte kod žena u dobi od 45 do 50 godina. Često se pojavljuju u menopauzi, kada se ženski hormoni naglo mijenjaju, a prestanu kada se završi menopauza. Žene koje

uzimaju nadomjesnu hormonsku terapiju (Hormone Replacement Therapy) (HRT) često dobiju ciste.

Ciste i rak

Većinu žena je najviše strah da su ciste u stvari rak ili da će se pretvoriti u rak.

Ciste nisu rak.

Ciste se neće ništa prije pretvoriti u rak nego bilo koji dio dojke.

Nema nikakvog dokaza da ciste izazivaju rak.

Ako rak dojke nastane na istom mjestu gdje je nekada bila cista, to je čista slučajnost.

Dijagnosticiranje i liječenje cisti

Pregled opipavanjem i ultrazvuk će obično biti dovoljni liječniku da može dijagnosticirati cistu.

Ako je cista dovoljno velika da se može napipati, liječnik će obično ponuditi da izvuče tekućinu injekcijom (drenažu). Iako ciste nisu opasne, drenažom se otklanja kvrga, što obično pomaže ženama da se oslobode brige. Liječnici obično ne vrše drenažu cisti koje se vide na ultrazvuku, ali su premale da bi se mogle napipati.

Da bi izvršio drenažu ciste, liječnik koristi injekciju da izvuče tekućinu. Ovaj postupak se zove usisavanje tankom iglom (Fine Needle Aspiration) (FNA). Igla je manja od one koja se koristi za vađenje krvi. Usisavanje tankom iglom može biti neprijatno, ali obično nije bolno. Žene koje osjete bol do neke mjere kažu da ta bol brzo prođe.

Tekućina u cisti može biti prozirna ili biti neke boje (može biti žuta, zelena, narandasta ili crna). Ta tekućina je normalna i ne mora se slati na ispitivanje.

Ciste se mogu odmah drenirati na klinici. To se uradi za par minuta. Liječnik može tražiti od vas da dođete na pregled za nekoliko mjeseci.

Što će sada biti?

Ciste iz kojih je izvučena tekućina se osuše. Obično se više ništa ne treba raditi.

Mnogim ženama se ciste vraćaju. To mogu biti ciste koje se ponovno napune tekućinom ili mogu biti nove ciste. **Ciste koje se ponavljaju nisu opasne.** Na njih se gleda isto kao i na ciste koje se prvi put pojave.

Ako vam je izvršena drenaža ciste i kvrga ponovno nastane u roku od 24 sata, morate ponovno zakazati pregled kod liječnika.

Cista vas ne stavlja u kategoriju većeg rizika od raka dojke. Trebate se držati uputa obavljanja potrebnih snimanja za otkrivanje raka dojke za žene vaših godina i na temelju učestalosti te bolesti u obitelji.

Sve žene moraju biti oprezne na promjene na dojkama koje im se ne čine normalnim. Ako imate nekih promjena na dojkama koje su drukčije od hormonskih promjena, trebate otići svom liječniku opće prakse da vas pregleda.

Ove informacije su namijenjene ženama koje su bile na pregledu kod specijaliste za dojku i kojima je dijagnosticirana benigna (nekancerogena) promjena. Ove informacije ne mogu biti zamjena za stručne savjete liječnika.

osjećaji

Većina žena se uznemiri ako primijeti neobične promjene na dojkama. To može izazvati niz raznih dubokih osjećanja i zabrinutost. Strah od raka je razumljiv. Često i ispitivanja izazivaju nemir i neprijatnost.

U većini slučajeva se žene oslobode napetosti kada saznaju da im se dojke mijenjaju zbog običnih razloga, koji nisu ni štetni ni opasni. Međutim, žene su ponekad zabrinute da će dobiti rak. Nekim ženama se također čini da promjena na dojkama utječe na to kako se osjećaju, na njihovu seksualnosti ili na odnos s partnerom.

Ako vam se promjena na dojkama negativno odrazila na život, dobro bi bilo popričati o tome s nekim od rodbine ili prijatelja od kojih možete dobiti podršku. Informacije i savjete možete dobiti i od svog liječnika opće prakse ili od medicinske sestre za brigu o ženskom zdravlju (Women's Health Nurse) u mjesnom društvenom zdravstvenom centru. Slobodno možete porazgovarati sa specijalistom ili medicinskom sestrom za njegu dojke (Breast Care Nurse) u Klinici za njegu dojke (Breast Clinic) ako mislite da bi vam to pomoglo da se smirite.

VI I VAŠ LIJEČNIK OPĆE PRAKSE (GP)

Ako ste nedavno bili kod specijaliste na Klinici za dojku (Breast Clinic), dobro bi bilo da nakon toga odete kod svog liječnika opće prakse. Tako ćete osigurati da u potpunosti razumijete sve upute, ispitivanja i dijagnozu koju vam je dao specijalist.

To vam pruža i dobru priliku da porazgovarate o svemu što mislite i kako se osjećate u odnosu na promjenu na dojki ili na dijagnozu.

Vaš liječnik opće prakse može vam pomoći ako želite čuti još jedno mišljenje o promjeni koja vam je nastala na dojki.

Ako nemate stalnog liječnika opće prakse, pitajte za savjet prijatelje, rodbinu ili osoblje u mjesnom društvenom zdravstvenom centru.

Dobro je imati stalnog liječnika opće prakse kojeg poznajete i kojem vjerujete.